

Poštovane kolege,

Na sjednici Odjela trgovačkih i drugih sporova održanoj 18. ožujka 2019. prihvaćena su sljedeća pravna shvaćanja po sljedećim pravnim pitanjima:

1. Obračun troškova nakon unovčenja stvari i prava na kojima postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi

Zakonom o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (Narodne novine broj 104/17) izmijenjene su odredbe čl. 253. o raspodjeli utrška i čl. 254. o obračunu troškova tako što je određeno da će se nakon unovčenja u stečajnu masu najprije unijeti iznos potreban za naknadu troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava i naknadu troškova njegova unovčenja te da je stečajni upravitelj dužan sudu dostaviti obračun troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava i troškova njegova unovčenja, za razliku od prvotnog uređenja prema kojemu se u čl. 253. govorilo o naknadi troškova utvrđivanja tražbine ili unovčenja, a u čl. 254. o obračunu troškova unovčenja predmeta na kojem postoji razlučno pravo.

S obzirom na navedeno u odlukama ovoga suda iznesena su različita pravna shvaćanja o tome namiruju li se troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava kad je unovčena nekretnina na kojoj postoji razlučno pravo, odnosno stvar ili pravo na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi.

U odluci poslovni broj PŽ-6780/2018 izraženo je pravno shvaćanje prema kojemu iz odredbe čl. 248. st. 1. Stečajnog zakona proizlazi da se iz iznosa ostvarenog prodajom stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi namiruju troškovi unovčenja, a ne i troškovi utvrđivanja razlučnoga prava.

Suprotno tome, u odlukama poslovni broj PŽ-6521/2018 i PŽ-7293/2018 izraženo je pravno shvaćanje prema kojemu se nakon unovčenja nekretnine na kojoj postoji razlučno pravo namiruju troškovi utvrđenja predmeta razlučnoga prava u paušalnom iznosu od 5% od utrška, kao i troškovi unovčenja nekretnine koji se određuju sukladno odredbi čl. 254. st. 3. Stečajnog zakona.

Odlučno pitanje je može li se odredba čl. 248. st. 1. t. 1. Stečajnog zakona, kojom je propisano da će sud nakon unovčenja stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi iz iznosa ostvarenoga prodajom namiriti troškove unovčenja iz članka 254. ovoga Zakona, primijeniti tako da se u te troškove uključe i troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava.

Glava V. Stečajnog zakona pod naslovom Upravljanje stečajnom masom i unovčenje stečajne mase sadrži četiri odjeljka, a Odjeljak 4. s naslovom Unovčenje predmeta na kojima postoji razlučno pravo sadrži odredbe čl. 247. do čl. 256., od kojih se odredbe čl. 247. i čl. 248. odnose na unovčenje nekretnina, brodova i zrakoplova odnosno stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi, dok se ostale odredbe odnose na unovčenje pokretnih stvari i prava.

Spomenute zakonske izmjene i dopune odnose se upravo na članke 253. i 254. Tako je sada odredbom čl. 253. sf. 1. Stečajnog zakona propisano da će se, nakon što stečajni upravitelj unovči pokretnu stvar ili tražbinu, iz utrška u stečajnu masu prije svega unijeti iznos

potreban za naknadu troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava i naknadu troškova njegova unovčenja, dok je odredbama čl. 254. st. 2. određeno kako se određuju troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava, a st. 3. kako se određuju troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava.

Odredba čl. 248. st. 1. t. 1. Stečajnog zakona ostala je nepromijenjena. Ona uređuje postupak namirenja razlučnih vjerovnika nakon unovčenja nekretnina odnosno stvari i prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi, na način da će se prvenstveno namiriti troškovi unovčenja iz čl. 254. ovoga Zakona, dakle, nije propisano da će se namiriti i troškovi utvrđenja predmeta razlučnoga prava. Kako je navedeno, u st. 3. čl. 254. određeno je kako se određuju troškovi unovčenja.

Budući da je naknada troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava propisana samo za slučajeve unovčenja pokretnih stvari i tražbina na kojima postoji razlučno pravo, proizlazilo bi da se takvi troškovi ne naknađuju u slučaju unovčenja nekretnina te stvari i prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi.

Prihvaćeno je pravno shvaćanje:

Iz iznosa ostvarenog prodajom nekretnina te stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi ne namiruju se troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava, nego samo troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava.

2. Pasivna legitimacija u sporovima radi naplate cijene za isporuku vode za nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske

U odlukama ovoga suda poslovni broj: Pž-1024/17, Pž-66/17, Pž-2128/17 i Pž-7665/17 izražena su različita pravna shvaćanja o pasivnoj legitimaciji Centra za restrukturiranje i prodaju (dalje: CERP) u parnicama pokrenutim radi naplate cijene za isporuku vode za nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske.

U odlukama poslovni broj Pž-1024/17 i Pž-66/17 sud je iznio pravno shvaćanje da je tuženik CERP pasivno legitimiran. U obrazloženju se sud pozvao na odredbu čl. 205. st. 2. Zakona o vodama kojom je određeno: „Cijena vodnih usluga prihod je isporučitelja vodne usluge, a obveznik plaćanja je vlasnik ili drugi zakoniti posjednik nekretnine u kojoj se usluga koristi (korisnik)“, te na odredbu čl. 25. st. 1. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske kojom je određeno: „Centar je pravni sljednik u odnosu na sva prava i obveze Agencije, sklopljene ugovore i pokrenute sudske i druge postupke u kojima je Agencija jedna od stranaka.“

U odlukama poslovni broj Pž-2128/17 i Pž-7665/17 sud je iznio pravno shvaćanje da tuženik CERP nije pasivno legitimiran. U oba predmeta polazi se od utvrđenja da tuženik nije korisnik nekretnine u kojoj se koristi vodna usluga.

U obrazloženju odluke poslovni broj Pž-7665/17 sud se pozvao na odredbu čl. 26. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske kojom je